

6. VÍZGAZDÁLKODÁS, VÍZIKÖZMŰVEK, ÁRVÍZVÉDELEM, FÖLDGÁZELLÁTÁS

Vízellátó rendszer

Kapcsolódó terv: T-3

A község vízellátó létesítményei önkormányzati tulajdonban vannak, üzemeltető az Alföldvíz Zrt. A településen a vízellátó hálózat 1966-1971 között épült ki, 1980-ban korszerűsítés történt, ami az azbesztcement vezetékek cseréjét jelentette.

A vízellátó rendszer alaplétesítményei:

- 3 db mélyfúrású kút
- 47,7 vízellátó hálózat (alap és bekötő vezetékek, szerelvények)
- 200 m³ térfogatú 36 m magas hidroglóbusz

Ivóvíz kutak

	<i>Botond utcai</i>	<i>Pókföldi</i>	<i>Síróhegyi</i>
<i>OKKszám</i>	<i>B-123</i>	<i>B-285</i>	<i>B-116</i>
<i>Fúrás éve</i>	<i>1964</i>	<i>1983</i>	<i>1956</i>
<i>Talp mélysége (m)</i>	<i>280</i>	<i>360</i>	<i>268</i>
<i>Eng. napi vízkivétel (m³/d)</i>	<i>1700</i>	<i>500</i>	<i>500</i>
<i>Jelenlegi funkció</i>	<i>üzemelő</i>	<i>üzemelő</i>	<i>tartalék</i>

Vízjogi üzemeltetési engedély száma: 60899-3/1988

Rendszeresen üzemelő kutak a Botond utcai és Pókföldi, tartalék a Síróhegyi (teljes felszereltséggel, üzemkész állapotban van). A kutakat a glóbusz vízszintje vezérli. A kutakból búvárszivattyúk termelik ki a vizet és közvetlenül adják be a hálózatba, illetve a magastárolóba.

A napi átlagos víztermelés 843 m³/d. A község belterületi lakossága 100 %-ban ellátott.

A kutak vízminősége I. osztályú rétegvíz. Csanytelek község is részt vesz a Dél Alföldi ivóvízminőség javító programban, minimális ammónia és vas többlete miatt.

A településszerkezet miatt a 44 km hosszú alaphálózat sugaras elrendezésű. A vezetékek végeken tűzcsapok vagy mosató végagnak vannak.

A településre a szélsőséges vízfogyasztás jellemző. A nyári hónapokban az intenzív fűtés-kertészeti tevékenység miatt 2-2,5-szeres a vízfelhasználás, mint a téli időszakban.

Sajnálatos, hogy a kitermelt és értékesített vízmennyiség között nagy a különbség, ami az ágvezetékek miatti gyakori öblítés, a még cserére váró kb. 8 km azbesztcement vezetékek és a gyakori tolózár meghibásodások következménye. A hálózati veszteség közel 30 %.

Feladatok:

Ahol lehet, körvezetékkel kell létrehozni. A még meglévő azbesztcement vezetékek cseréje szükséges és teljes hosszban, folyamatosan cserélni kell a régi tolózárat.

A 123/1997. (VII.18.) Korm. rendeletnek megfelelően ki kell alakítani a hidrogeológiai védőidomot. A kutak rétegbeli védelme érdekében fokozott figyelemmel kell lenni a régi felhagyott kutak szakszerű eltömődésére.

A belterülettől távol továbbra is az egyedi kutas vízellátás jöhet szóba. Lehetőség szerint fel kell használni a már meglévő mélyfúrású kutakat, ha azok használható állapotban vannak, vagy társhasználatot kell létesíteni pl. a gátórház mellett tervezet kerékpár turizmus fejlesztése céljából kialakítandó pihenő, sátorozó helynél.

Termásvíz-hasznosítás

A Csanytelek község területén található két hévíz kút (k-173 ÉS k-286) közül csak az egyik üzemel, hozzávetőleg 15 000 m³/év vízkitermeléssel. Visszasajtolás nem történik, a használt vizet az Alsó-főcsatornába vezetik. Természetesen vízkészlet-gazdálkodási szempontból a zárt rendszerben felhasznált termásvíznek a vízáadó réteg feletti vízáadóba történő visszasajtolása lenne a kívánatos. Mégis, az itteni kitermelés országos viszonylatban nem számít nagy mennyiségűnek, jelentős rétegnyomás csökkenést nem okoz. A geotermikus energiában rejlő lehetőségek valóban nincsenek kihasználva, ezek fejlesztését érdemes célként kitűzni.

Szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás

Kapcsolódó terv: T-4

A település szennyvíz elvezető hálózata még nem készült el, de a terv, amelyet a Kultúrmérnöki és Környezetvédelmi Mérnöki Iroda készített, már rendelkezésre áll.

A tervezett csatornahálózat kisnyomású szennyvízelvezető rendszer, 7 db közterületi átemelővel. A szennyvíz saját területen elhelyezett házi átemelők útján kerül ki a közcsatornába. A házi átemelők száma: 1805 db.

A tervezett közcsatornák anyaga KPE nyomócső, összes csatorna hossz 48 700 m, ebből

NÁ 100:	5492 m
NÁ 90:	36489 m
NÁ 63:	6719 m

A 7 db átemelőhöz tartozó nyomócsövek hossza NÁ 100: 4713 m.

A szennyvízelvezető rendszer kiépítése után megszűnik a község alatti talajvíz tömeg szennyezése. Ezen túlmenően a szennyvíz szikkasztás megszűnésével enyhülnek a belvíz elvezetési gondok is, mert mentesül a belterület az elszikkasztott víztömegetől és felszabadul a talaj vízfelvevő kapacitása az esővíz befogadására.

Szennyvíztisztítás

A szennyvíztisztításra vonatkozó tervet is a Kultúrmérnöki és Környezetvédelmi Mérnöki Iroda készítette, jelenleg engedélyezési stádiumban rendelkezésre áll. Röviden összefoglalva a következőket tartalmazza:

A szennyvíztelep helye a község keleti részén a 073/15 helyrajzi számú terület.

A tervezett szennyvíztisztító telep kapacitását a háztartásokban, intézményekben keletkező és a szippantó kocsikkal kihordott szennyvíz mennyiségre határozta meg a tervező. A számított mennyiség: 262 m³/nap.

A **tisztító telep** SEMI SBR típusú, szakaszos betáplálású teljesoxidációs biológiai rendszer. Zárt épületben helyezkedik el.

Műtárgyai, tisztító egységei:

- Hengerrács és homokfogó
- Finomszűrő
- Aktív eleveniszapos reaktorok
- Tisztított víztároló, fertőtlenítő
- Iszapszűrő, víztelenítő

A szennyvíztisztítás automatikus és 5 ciklusból áll:

1. feltöltés
2. reakció-biológiai tisztítás
3. üleptetés
4. lecsapolás, tisztított víz leürítés
5. fölös iszap elvétel

Az oxidációs folyamatok között vannak anoxikus időszakok, amikor denitrifikáció és foszfor eltávolítás megy végbe. Ez a tisztítási technológia tehát automatikusan végrehajtja a nitrát és foszfor eltávolítást is.

A tisztított szennyvíz befogadója a Csanyteleki övcsatorna közvetítésével az Alsó-főcsatorna.

A rács-szemét és víztelenített iszap fogadója a Felgyői regionális hulladéklerakó.

A tisztító telep többszörösen zárt technológiával dolgozik, ezért teljen ártalommentes üzemelést biztosít. Szükséges védőtávolság 20-50 m.

A tervezett szennyvíztisztítási technológia alkalmas a szennyvíz olyan mértékű megtisztítására, amely megfelel az érvényben lévő rendeletek által meghatározott határértékeknek és a kibocsátott tisztított szennyvíz nem okoz környezeti ártalmat.

Csapadékvíz-elvezetés és vízviSSzatartás

Kapcsolódó terv: T-5

Csapadékvíz-elvezetés

Csanytelek község belterülete, annak ellenére, hogy a környezetéhez viszonyítva magasan fekszik, mégis belvízveszélyes. Ennek oka részben az, hogy a községben még nincs szennyvízelvezető csatornahálózat, ezért a szikkasztás miatt magasabb a talajvízszint, másrészt sok a fóliával fedett terület, ahonnan a lefolyás közel 100 %-os.

A kiépített csapadékvíz-elvezető és -szikkasztó árkok nem képesek a szélsőséges csapadékok elvezetésére. A befogadók felé történő természetes lefolyásnak domborzati akadályai is vannak, amelyeket a belső lefolyástalan területeken keletkező elöntések mutatnak meg. E területek belvízmentesítése mesterséges átvágásokkal, zárt csatorna szakaszok beiktatásával oldható csak meg.

Az utóbbi időszakban előállt súlyos belvízhelyzet, amit az átlag csapadék közel háromszoros mennyisége okozott, szükségessé tette a korábban már meglévő csapadékvíz elvezető rendszer felülvizsgálatát és kiegészítését, továbbá a korábbi tervek módosítását. A tervek a Kultúrmérnöki és Környezetvédelmi Mérnöki Iroda gondozásában elkészültek.

A belterületről 5 főgyűjtő kialakításával lehet a belvizeket elvezetni. Ebből az 1., 2. és 5. számú csatorna új kialakítású, a 3. és 4. pedig meglévő bővítése, illetve szikkasztó árokból lefolyással rendelkezővé alakítás. Megvalósításuk pályázati támogatással remélhetőleg a közeli jövőben megtörténik. A csatornák kialakítása nyílt árkos, mederelemekkel burkolt és zárt jellegű. A belvizek befogadója a falut majdnem körülölelő Alsó-főcsatorna közvetítésével a Tisza folyó.

A település csapadékvíz-elvezető rendszere az új tervben szereplő csatornák megépítésével teljes lesz és alkalmassá válik a belvizek levezetésére a csatornák és befogadók jó karbantartottsága mellett.

Belterületi csatorna hosszúságok (m)

	zárt	nyílt burkolt	szikkasztó	nyomóvezeték
<i>Megmaradó csatornák</i>	3639	9827	3772	102
<i>Átépítendő szikkasztó árkok</i>	186	250		
<i>Új csatornák</i>	3792	9191	8488	394

VízviSSzatartás

A szélsőséges időjárás okozta belvizek, vagy az eső elmaradása miatt előálló vízhiány kiegyensúlyozására célszerű lenne a belső mélyebben fekvő telkeken átmeneti tározókat kialakítani.

A községben egyébként is igen nagy mennyiségben van fóliával borított terület, ahonnan esőzés idején a lehullott csapadék 90-95 %-a lefolyik. A nagymértékű lefolyás károkat okozhat a saját, vagy a szomszédos területeken, ezért javasoljuk a fóliával fedett területekkel arányos nagyságú telken belüli tározók kialakítását.

A számítások szerint a két éves gyakoriságú záporokra, illetve tartósabb esőkre vonatkozó mértékadó tározó térfogat **3 m³ / 100 m² fóliafelület** értékre adódott.

A tározókat telken belől kellene kialakítani, amit célszerű fóliával bélelni, hogy a tárolt víz szükség esetén felhasználható legyen öntözésre.

A tervezett 4519 jelű elkerülő útszakasz megépítése lényegében nem befolyásolja a megtervezett csapadékvíz elvezető csatornák nyomvonalát.

A tervezett 4519 jelű elkerülő útszakasz megépítése hatással lesz a már megtervezett csapadékvíz elvezető rendszerre.

A tervezett út keresztülszeli a község azon területét, ahol talajmechanikai feltárások három egymás feletti vízzáró agyag réteget tártak fel. A vízzáró agyag rétegek között víztartó lencsék helyezkednek el, amelyek, ha megtelnek vízzel, a széleken túlcordulnak és leszivárognak a második víztartó rétegbe, onnan idővel a harmadik rétegbe és egyre nagyobb terület elöntését eredményezik.

A legfőbb víztartó lencse a „Nagynyomás”-ként számon tartott terület, amelyet érint az út nyomvonal. Itt az útburkolat úgy kell kialakítani, hogy az útburkolatról lefolyó vizeken kívül a József Attila és Csongrádi út között elterülő településrész vizét is levezesse az Alsó-Főcsatorna felé. Ezzel elkerülhető a második víztartó réteg terhelése és a harmadik rétegbe is kevesebb víz jut. A harmadik réteg túlcorduló széle a „Csöpörke” elnevezésű vízjárta terület, amit a Szent István utca mellett kialakított csatornával kell mentesíteni a TK jelű természetközeli területen keresztül az Alsó-Főcsatorna felé.

A település belterületéhez Kelet felől csatlakozó, Béla utcától D-re tervezett, horgásztóval kiegészített, közösségi programok megrendezésére is alkalmas terület jól illeszkedik a vízgazdálkodási célokhoz és a közelében lévő Natura 2000 területekhez. A mély fekvésű, időnként vízjárta terület, alkalmas erre a célra. Néhány belvízelvezető árok ide beköthető, ami segít a feltöltésben. A „Csöpörke” felől levezetett vízmennyiség töltő, vagy vízpótló vízként szerepelhet a tó vízellátásában, amely így egyben záportározó is lehet. Vízihiányos időben – vízkormányzó műtárgyak megépítésével – a halastavakat ellátó magas vezetőségű tápcsatornából oldható meg a vízutánpótlás.

Árvízvédelem

Csanytelek község a Tisza jobb partján a 2.53 számú "Csongrádi" ártéri öblözetben helyezkedik el. Az öblözet Csongrád város É-i határától a Dongér főcsatornáig terjed ki 204 km² területtel.

A 11.03-as számú Dongér-Csongrádi árvízvédelmi szakasz a 2.53 számú "Csongrádi" ártéri öblözetet mentesíti az árvizektől. Az öblözet, melybe Csongrád, Csanytelek, Tömörkény és Felgyő települések tartoznak, a csongrádi "Öregszőlők" rész kivételével - teljes egészében mélyártéri területen fekszik.

Az öblözet elöntési szintje 84,50 mBf., amelyet az elöntési folyamat vizsgálata, illetve közelítő számítások alapján becsléssel állapított meg az ATI-VÍZIG.

Csanytelek települést és környékét a Tisza folyón levonuló árhullámoktól a 11.03. számú Dongér-Csongrádi árvízvédelmi szakasz Dongér bal parti és a Tisza jobb parti árvízvédelmi töltése védi, mely I. rendű árvízvédelmi töltés.

Hosszan tartó árvíz esetén a fakadóvizek a védtöltéstől több száz méter távolságra is megjelenhetnek, különösen a töltés által keresztezett ősmedrek helyén.

A 11.03. sz. Dongér-Csongrádi árvízvédelmi szakasz teljes hossza: 47.426 fm. Csanyteleket érintő szakaszok:

- Dongér bal part 0+000 – 7+500 tkm
- Tisza jobb part 59+964 – 99+890 tkm, melyből az 59+964 – 87+070 tkm szelvények közötti szakasz védtöltés

A Csanytelek közigazgatási területét lefedő szakasz a Tisza jobb part 60+065 tkm (Baks – Csanytelek határa) szelvényétől a 66+925 tkm (Csanytelek – Felgyő határa) szelvények közötti terület.

Ezen a szakaszon a védtöltés kiépítettsége az előírásoknak (MÁSZ + 1,00 m.) megfelelő.

- Korona magasság: 86,00 - 86,30 mBf.
- Korona szélesség: 4,00 - 5,00 méter között van.
- Vízoldali rézsű: 1:4
- Mentett oldali rézsű: 1:2 (egy- és kétpadkás)

Az árvízvédelmi töltéseken való közlekedés lehetősége:

Árvízvédelmi töltésen gépjárművel közlekedni csak a vízügyi igazgatóság hozzájárulásával lehetséges. Töltésközlekedési engedély, az ATI-VIZIG Csongrádi Szakaszmérnökségénél, térítés ellenében szerezhető be. Természetesen árvízmentes időszakban gyalogosan és kerékpárral hozzájárulás nélkül is mód és lehetőség van az árvízvédelmi töltésen való közlekedésre. A védtöltésen való közlekedés mindenkor annak figyelembe vételével történhet, hogy az nem közlekedési út. Ha a sorompó zárva van a védtöltésen nem szabad közlekedni. Árvízvédelmi fokozat esetén csak a védekező szerv járművei közlekedhetnek.

Alapadatok:

Csanytelek község közigazgatási határa a 60+065 - 66+920 tkm szelvényeknél csatlakozik a Tisza jobb parti, 11.03-as számú árvízvédelmi szakasz védtöltésének mentett oldali védősávjához, illetve a 221,190 – 227,900 fkm szelvényeknél a Tisza folyó jobb partjához. A védtöltés és a folyó kezelője az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, Szeged.

A védtöltés kiépítésére mértékadó előírások:

- mértékadó árvízszint – MÁSZ – az 1%-os valószínűségű árvízszint, értéke:
  - a 60+065 tkm szelvénynél: 84,97 mBf.
  - a 66+920 tkm szelvénynél: 85,19 mBf.
- legnagyobb vízszint – LNV – 2006. április 21-én:
  - a 61+000 tkm szelvénynél: 85,63 mBf.
  - a 67+000 tkm szelvénynél: 85,77 mBf.
- az árvízvédelmi töltés átlagos magassága: 85,82 mBf.
- minimál szelvény adatai:
  - koronaszélesség: 4,0 m
  - víz- és mentett oldali rézsúhajlás: 1:3

Védelmi készülség elrendelésére mértékadó vízmérce:

Csanytelek környezetében az alábbiak találhatók:

- mértékadó vízmérce megnevezése: Mindszenti Állami Vízmérce
- Helye: Tisza folyó 217,7 fkm.
  - (a Tisza bal parti védvonalon, a Kurcatoroki zsilip homlokfalán álló vízmérce)
- "0" pont magassága: 74,82 mBf.
- Mértékadó árvízszint (MÁSZ): 1003 cm, ami a 84,85 mBf. szintnek felel meg.
- Az eddig észlelt legmagasabb árvízszint (LNV), melyet 2006. április 21-én rögzítettek 1062 cm 85,44 mBf.
- leggyakoribb vízállás (100 éves átlag) = -50 és +100 cm között.
- fokozati szintek: I. fok: 650 cm
II. fok: 750 cm
III. fok: 850 cm

Az árvízvédelmi töltést keresztező és Csanytelek községet érintő műtárgyak és vízügyi létesítmények:

<u>megnevezése</u>	<u>helye (tkm)</u>	<u>helye (fkm)</u>
➤ Baks-Csanytelek határa	60+065	221,190
➤ Dongér bal parti töltés csatlakozása	60+065	
➤ Szorítógátas csatorna kezdete	60+065	
➤ Csanyteleki fővízkivétel	61+770	
➤ Csanytelek hajóállomáshoz rampa	62+600	
➤ Csanyteleki gátórház (11.03.01.)	62+760	
➤ Lejáró rampa a strandhoz	63+180	
➤ Csanytelek-Felgyő határa	66+920	227,900

- Felgyő-Csanytelek lokalizációs töltés: Üzemelési vízjogi eng. száma: 59.706/1987.
A másodrendű védvonal É-D-i irányban húzódik, kezdetben a Vidreér nyugati oldala mentén, majd erdőn, réten halad és Csanytelek község belterületén ér véget.
A védvonal kezelői joga az üzemelési vízjogi engedély szerint Felgyő község Polgármesteri Hivatala, illetve Csanytelek község Polgármesteri Hivatala között megoszlik.
- 0+000-1+950 tkm között Felgyő község Polgármesteri Hivatala,
  - 1+950-3+225 tkm között a töltés tengelyvonalán halad a fenti községek közigazgatási határa, így mindkét község érdekelt a kezelői jog birtoklásában,
  - 3+225-3+976 tkm között Csanytelek község Polgármesteri Hivatala a létesítmény kezelője.
- Dongér-Csanytelek lokalizációs töltés: Üzemelési vízjogi engedély száma: 59.714/1987.
A másodrendű védvonal a Dongér főcsatorna 1+140 tkm szelvényétől kiindulva halad É-Ny-i irányban a Szeged-Csongrád közötti közútig.
A védvonal kezelője Csanytelek község Polgármesteri Hivatala.

A lokalizációs töltések állapotára vonatkozó megállapítások:

A lokalizációs töltések (II. rendű árvízvédelmi töltések), jelenlegi állapotukban nem lennének képesek az öblözetben területet árvízi elöntéstől megvédeni, ehhez sem magasságuk, sem kiterjedésük nem elegendő. Az öblözet mértékadó árvízi elöntési szintje 84,50 mBf. körüli érték, amelynek a védvonalak jelentős hosszon nem felelnek meg. Lokalizációs szerepük egy esetleges elöntés esetén csupán a víz terelése, bizonyos területek elöntésének késleltetése tekintetében van. A töltés elhanyagolt állapota, fenntartásának elmaradása, növényi és állati kártevőknek védtelen kiszolgáltatottsága állagában olyan károkat okozott, amelynek megszüntetése akkora anyagi áldozatot jelentene, amely kétségesse teszi a munka elvégzésének indokoltságát.

Az I. rendű árvízvédelmi töltés és az altalaj jellemzői:

Az eddigi vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a védtöltés humuszban gazdag réti öntéstalajra lett építve. A hullámtéri anyaggyerő helyről épített védmű anyaga vályogos agyag, agyagos vályog, helyenként homokos agyag. A védtöltésben található még szurkos, zsugorodásra és átázásra hajlamos agyag is.

A kötöttnek tekinthető vályog, agyagos vályog fedőréteg alatt már kis mélységben (0,8 - 1,5 m) homokos vályog, vagy finom homok betelepülések találhatók.

A talajadottságok figyelembevételével megállapítható, hogy az altalaj szinte a teljes árvízvédelmi szakasz mentén erősen átereszt, amint bizonyítja azt a fakadóvíz korai megjelenése és nagy mennyisége.

A védtöltés távolsága a folyótól:

- 61+600 - 61+920 tkm szelvények között 95 m
- 64+500 - 64+920 tkm szelvények között 90 m.

Ősmeder keresztezések:

Az árvízvédelmi töltést keresztező ősmedrek az alábbi helyeken találhatók:

- 61+270 - 61+390 tkm szelvények között
- 63+030 - 63+150 tkm szelvények között
- 63+230 - 63+310 tkm szelvények között
- 63+550 - 63+750 tkm szelvények között
- 64+000 - 64+250 tkm szelvények között
- 65+100 - 65+220 tkm szelvények között

Árvízi jelenségek, védekezési tapasztalatok:

A 11.03. számú árvízvédelmi szakasz mentén a kedvezőtlen talajadottságok miatt csaknem teljes hosszban - a magas parti rész kivételével - számítani kell a fakadóvíz megjelenésére. A védtöltésen átfakadó vizek lokalizálására a Tisza jobb parti töltés mentén, attól 50-60 m távolságban szorítógátas csatorna van, mely megfelelő védelmet nyújt a vizek szétterülése ellen. Számítani kell azonban arra is, hogy hosszban tartó árvíz idején - főleg a régi holt meder keresztezések vonalán -, a védtöltéstől több száz méter távolságban is megjelenhet a fakadóvíz. Az eddigi árvízi tapasztalatok alapján fakadóvíz kisebb megszakítással a Tisza jobb part mentén végig megjelenik.

Az 1970-es, a 2000. és a 2006. évi árvíz során buzgárosodás volt tapasztalható a 61+000 tkm és a 63+350 - 65+350 tkm szelvények között csoportosan kisebb méretben.

Építési tilalom

- Építési tilalom vonatkozik a mentett és víz oldalon a töltéslábtól számított 10 m-re figyelembe véve a töltés fejlesztési tervét is.
- Erdőtelepítési tilalom a mentett oldali töltéslábtól számított 20 m-es sávra.
- A hullámtéren a szabadon tartandó sávban tilos erdőt telepíteni, magas vagy sűrű növényzetet ültetni, illetőleg a víz és a jég levonulását gátló, vagy a feliszapolódást elősegítő létesítményt elhelyezni.
- Az árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a lábvonaltól számított 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyaggödört nyitni nem szabad. Kivételes egyedi esetben, részletes talajfeltárás és szivárgási vizsgálat alapján, a Vízügyi Igazgatóság külön előírásainak betartásával lehetséges anyaggödör nyitása.

Szabadstrand

A Csanyteleki strand létesítésére javasolt hely a Tisza jobb partján van, mintegy 1500 m hosszúságban elhúzódó nagyon kedvező homokos partszakasz a 225,4 fkm tájékán. Az elmúlt években hivatalos strand kijelölési eljárásra nem került sor.

Megközelítési lehetősége a községtől a Tiszai úton, mely a község központjába kb. 1,5 km burkolt, a hajóállomástól 1,5-2 km földúton lehetséges.

1992. évben Csanytelek község Polgármesteri Hivatal kérésére a benyújtott tervdokumentáció alapján az ATI-VÍZIG szakhatósági hozzájárulását adta a Tisza folyó 224+023 fkm szelvényében a volt Csanyteleki hajóállomás helyén létesülő személyforgalmi kikötő létesítéséhez. Ivóvízzel a hajóállomásnál lévő 11.03.01. gátórház rendelkezik.

Hullámtér hasznosítása:

A hullámtér hasznosítására átfogó általános rendezési tervet kell készíteni (üdülés, sport, stb.), mely alapja lehet a későbbi szakhatósági engedélyezéseknek.

A hullámtér bárminemű beépítése csak a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet alapján történhet.

A hullámtér csak a fenti jogszabályban meghatározott módon szabad használni, (hasznosítani). A folyók hullámtérének használata és hasznosítása során, a magassági elhelyezés tekintetében **a mértékadó árvízszint és az eddig előfordult legmagasabb árvízszint közül a magasabbat kell figyelembe venni** [21/2006. (I.31.) Korm. rendelet].

Általános előírások:

A töltéskoronán, a védtöltés menti 10 m-es víz és mentett oldali védősávokon gépjárművel közlekedni, illetve a közlekedésre alkalmas felületet kialakítani csak az ATI-VÍZIG engedélyével lehet.

Az árvízvédelmi töltést nyomvonalas létesítménnyel keresztezni csak a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet alapján, illetve annak betartásával és a Vízügyi Igazgatóság engedélyével lehet.

A vízügyi területet érintő területrendezési, felszíni vízelvezetési, közmű-telepítési és az egyedi építési tervekért kérjük szakhatósági állásfoglalásra igazgatóságunknak megküldeni. Az ATI-VIZIG Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály tervezésében készült a Tisza folyó általános szabályozási terve, melyből a tervezőt érdeklő adatok megkeresésre rendelkezésre állnak.

Árvízvédelmi létesítmények:

a) Elsőrendű árvízvédelmi művek:

Meghatározása:

- a vízfolyások mentén lévő vagy létesülő -a miniszter által - fővédelmi művé nyilvánított három vagy több települést érintő (térsegi) árvízvédelmi vonal, (töltés, fal, magaspárt, árvízcsúcs-csökkentő tározó, árapasztó csatorna), továbbá a folyó nyílt árterében fekvő település árvíz-menetesítését szolgáló földtöltés.

A betartandó tilalmi előírások:

- elsőrendű árvízvédelmi vonal mentén építési tilalommal kell védeni a töltéslábtól számított **10-10 m** területsávot (mindkét oldalon),
- árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a lábvonaltól számított **60 m**-en, a mentett oldalon pedig **110 m**-en belül anyaggyűjtőt nyitni nem szabad,
- munkagyűjtőt nyitni elsőrendű árvízvédelmi vonal, valamint szükséggyűjtő mentén a 10 m-es sávokon belül csak a vízügyi hatóság esetenkénti előzetes, külön előírásainak betartásával lehet,
- árvízvédelmi művet és annak altalaját csak a vízügyi hatóság engedélyében rögzített előírások betartásával szabad elbontani, átalakítani vagy megbontani,
- a magaspártok védelméhez szükséges sávot építési tilalommal kell biztosítani.

b) Másodrendű árvízvédelmi művek:

Meghatározása:

- a folyók, vízfolyások és csatornák mentén lévő vagy létesülő, az illetékes miniszter által másodrendűvé nyilvánított árvízvédelmi vonal, úgymint
  - árvízvédelmi lokalizációs vonal,
  - a szükség (vész-) tározó töltései,
  - az elsőrendű fővédvonal mögött levő körtöltés.

A betartandó tilalmi előírások megegyeznek az elsőrendű fővédvonalnál leírtakkal.

c) Harmadrendű árvízvédelmi művek:

- a nyári gátak,
- az árvízvédelmi célú hullámtéri terelő gátak.

A betartandó tilalmi előírások:

- mindkét oldalon **4-4 m** széles sávot szabadon kell hagyni, fenntartási célból.

Az árvízvédelmi művekkel azonos védelmet kell biztosítani a földtöltésekbe épített műtárgyaknál is.

Ha a hullámtérben a hullámverés veszélye olyan mértékű, hogy a gyepesített földrézsűben kárt okozhat, akkor az árvízi lefolyási viszonyok, a hullámtér szélessége és a védelem egyéb szempontjai figyelembe vételével a töltés elé véderdőt vagy egyéb biológiai hullámtörő sávot kell telepíteni.

A töltésezett folyók partvonala és a töltés közötti területen, a hullámtérben a vízügyi hatóság által meghatározott sávban tilos erdőt telepíteni, magas növésű vagy sűrű növényzetet ültetni, épületet vagy építményt elhelyezni, illetőleg a víz és a jég levonulását gátló vagy a feliszapolódást elősegítő létesítményt elhelyezni.

A 21/2006. (I.31.) Korm. rend. alapján

a szakfeladatok és a rendszeres fenntartási munkák elláthatósága érdekében:

- szabadon tartandó sávok:
  - a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonaltól számított 10 méterig,
  - az a) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások (folyók, patakok, csatornák), tavak, tározók és holtágak mentén a partvonaltól számított 6 méterig,

- az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízellátási létesítmények (tározók, belvíz- és öntözőcsatornák) partvonalától számított 3 méterig terjed.
- A tulajdonos (fenntartó) kérelmére a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség (a továbbiakban: felügyelőség) a (3) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott méretektől eltérő, de legfeljebb 10 méter szélességű parti sávot is megállapíthat, ha azt a szakfeladatok ellátása feltétlenül indokolja.

A vízi állások létesítésére vonatkozó előírásokat a 147/2010. (IV.29.) Kormányrendelet VIII. fejezete tartalmazza.

Földgázellátás

Kapcsolódó terv: T-6

Csanytelek gázellátása megoldott a Csongrád II. MOL gázátadóról üzemelő 7 bar nyomású gázellátó hálózatról. Az 1. sz. gázfogadó és nyomásszabályzó kapacitása 1500m³/h. A 2003-2004-ben végrehajtott kapacitás bővítés során megépült a 2. számú 800 m³/h kapacitású második nyomásszabályzó gázfogadó és a hálózatbővítés.

A község minden utcájában kiépült a 3 bár nyomású földgázellátó hálózat. Fejlesztés során, az alaphálózat továbbfejlesztésével a lakossági fogyasztás kielégíthető. Nagyobb ipari fogyasztó betelepülése esetén a gázigény alapján egyedi elbírálás szükséges, hogy az adott helyen rendelkezésre áll-e a megfelelő nyomás és mennyiség.

Külterületi gázellátás 7 bar nyomású rendszerhez kapcsolódva fejleszthető, vagy Pb. gáztartály telepítésével oldható meg.